

BÀI VĂN LẬP LUẬN GIẢI THÍCH CÂU TỤC NGỮ “THẤT BẠI LÀ MẸ THÀNH CÔNG”

1. Dàn ý phân tích câu tục ngữ Thất bại là mẹ thành công

a. Mở bài:

- Giới thiệu câu tục ngữ: “Thất bại là mẹ thành công”.

b. Thân bài:

- Giải thích:

+ Nghĩa đen:

- “Thất bại” là những lần vấp ngã, khó khăn trong công việc và cuộc sống. Là những công việc ta vạch định không đạt được kết quả như mong muốn.
- “Thành công” là đạt được những kết quả đạt được theo ý ta muốn, và công việc đó được hoàn thành tốt đẹp, xuất sắc.
- “Mẹ”: Mẹ là người đã sinh ra, đã tạo nên con, vậy để có những thành công cần phải có thất bại.

+ Nghĩa bóng:

- Mỗi người chúng ta ai cũng từng trải qua thất bại một lần. Vượt qua thất bại như thế nào mới là cách tốt, nhưng thất bại thường có hai loại người và hai phản ứng khác nhau.
- Có người bỏ cuộc như một con chim trúng tên thì tất yếu phải sợ cung.
- Có những người quyết tâm để đạt được thành công. Khi thất bại họ đem vấn đề ra mổ xẻ, phân tích, tìm nguyên nhân để tiếp tục công việc của mình. Và đó là những người có những kinh nghiệm lớn, thành công lớn.

- Tại sao “thất bại là mẹ thành công”?

+ Sự mâu thuẫn của câu nói: “thành công” hoàn toàn trái ngược với “thất bại”.

+ Nguyên nhân: Vì sau khi mỗi lần thất bại ta sẽ tìm được nguyên nhân dẫn đến sai sót của công việc, giúp ta có kinh nghiệm và giúp ta tránh được những sai lầm và bước tiếp đến thành công.

- Tác động của thất bại:

+ Đối với người dễ nản chí: chấp nhận, sợ hãi khó khăn, thất bại.

+ Đối với người có ý chí: vượt qua khó khăn, đối đầu với thử thách.

- Dẫn chứng:

+ Lúc nhỏ ta tập xe, sau mỗi lần té đau là ta sẽ biết đi.

+ Nhà bác học Edison đã thất bại hàng ngàn lần trước khi ông sáng tạo ra chiếc bóng đèn.

c. Kết bài:

- Khẳng định tính đúng đắn của vấn đề.

- Từ những phân tích rút ra kinh nghiệm cho bản thân.

2. Giải thích nội dung câu Thất bại là mẹ thành công – Bài văn số 1

Câu thơ trên đúng là một triết lý tuyệt vời bởi nó nói với chúng ta đúng về những điều đã, đang và sẽ xảy ra trong cuộc sống. Đời người vô cùng rộng lớn và không phải lúc nào cũng bằng phẳng. Kể cả những người thành đạt nhất cũng không tránh khỏi đôi lần thất bại đắng cay. Song, chính sự thất bại đã làm con người trưởng thành, giàu kinh nghiệm và vững vàng đi tới chiến thắng. Chính thì thế mà ông cha ta đã đúc kết thành câu tục ngữ để khuyên dạy con, cháu: “Thất bại là mẹ thành công”.

Trước hết, ta hiểu câu tục ngữ như thế nào? Câu tục ngữ có sáu tiếng nhưng trong đó có hai tiếng trái ngược nhau: “Thất bại là mẹ thành công”. Đồng thời, chỉ trong có bốn từ đó thôi, mà dân gian kết hợp vừa so sánh để khẳng định qua từ là, lại kết hợp nghệ thuật ẩn dụ: coi thất bại là người mẹ (của thành công). Khi nói đến “mẹ” là nghĩ đến sự dạy bảo chí tình, chí nghĩa. Ai chẳng biết mẹ mong mỏi những điều tốt từ các con, mẹ mong các con thành đạt. Vậy có gì vô lý khi thất bại của mỗi chúng ta lại được ví dụ như mẹ ta? Vì thất bại giúp ta nhìn ra sai sót, nhìn ra chỗ yếu chỗ yếu của mình để bổ sung cho ta hoàn thiện, để thêm cho ta sức mạnh. Thất bại nhiều lần, ta sẽ rút ra nhiều kinh nghiệm được nhiều lần để đi đến chiến thắng. Thất bại lớn hay nhỏ, ít hay nhiều, nếu ta không lòng ngã chí, tất sẽ thành công. Trong cuộc sống con người không phải lúc nào cũng luôn gặp điều tốt đẹp, làm cái gì cũng thành công. Song điều quan trọng là phải có nghị lực nhìn vào thất bại ấy, mà rút kinh nghiệm, mà học hỏi, bổ sung hoàn thiện vốn hiểu biết của mình thì chắc chắn thành công sẽ đến.

“Thành công và thất bại”, chúng vốn đối lập nhau sâu sắc, tưởng chừng giữa chúng không có mối quan hệ nào. Nhưng kinh nghiệm của dân gian ta đã chỉ ra rằng: Thất bại là mẹ thành công. Nghĩa là giữa hai yếu tố này có mối quan hệ hữu cơ, mật thiết. Nói theo cách khác: thất bại là nhân tố tạo ra thành công.

Thật vậy, trong thực tế, để có được thành công, ai cũng từng trải qua thất bại, không ai giành được thành công lớn ngay từ đầu. Để có được điểm mười tuyệt đối, chắc hẳn bạn đã làm sai dạng đó một vài lần. Trước khi cho ra đời những con tiện đẹp mắt, người thợ tiện cũng đã nhiều lần bị trầy xước ở bàn tay và tạo ra những con tiện có hình thù méo mó, sai kích thước. Những bậc vĩ nhân cũng vậy. A. Nobel từng làm nổ phòng thí nghiệm vài lần trước khi chế tạo ra được loại thuốc nổ hoàn hảo của mình. Louis Pasteur cũng đã vài lần thất bại trước khi tìm ra loại vắc xin phòng bệnh dại. Hay như A. Einstein - bộ óc vĩ đại nhất của thế kỉ XX, thờ nhỏ ông lại bị coi là chậm phát triển do thành tích học tập quá “bê bối”... Với tất cả mọi người, dù là người thường hay bậc vĩ nhân, điều quan trọng là sau những thất bại, chúng ta nhìn thẳng vào đó để tìm nguyên nhân và rút ra những bài học quý giá. Những kinh nghiệm ấy vô cùng quý báu, nó là tri thức cho những lần thực hành sau giúp ta thực hành thành công.

Không chỉ vậy, thất bại còn là động lực để chúng ta tiếp tục tìm tòi, học hỏi. Những người thực sự khao khát học hỏi, khám phá thế giới thường có lòng tự trọng rất cao. Trong số họ, ít ai dễ dàng chịu đầu hàng. Thất bại khiến niềm kiêu hãnh và lòng tự trọng của họ bị tổn thương. Chính điều đó thúc đẩy họ tìm tòi, học hỏi và làm việc nhiều hơn nữa để thực hiện bằng được công việc của mình. Ngoài ra thất bại còn rèn luyện cho con người ý chí quyết tâm.

Thực tế trong cuộc sống, có rất nhiều tấm gương không sợ thất bại. Điển hình như: Thomas Edison từng thất bại cả trăm lần trước khi sáng tạo ra bóng đèn; trước khi sáng lập ra Disneyland, Walt Disney đã từng bị tòa báo sa thải vì thiếu ý tưởng; Lép Tôn-xtôi tác giả của tiểu thuyết nổi tiếng “Chiến tranh và hòa bình” từng bị đình chỉ học tập vì vừa không có năng lực và thiếu ý chí học tập...

Là học sinh, đương nhiên chúng ta vẫn gặp rất nhiều thất bại: bị điểm kém, bị thầy cô phê bình, cha mẹ không bằng lòng... Nhưng chúng ta vẫn không nản chí, không buông xuôi mà

ngược lại, ta phải cố gắng nỗ lực hơn trong học tập. Và không chỉ trong việc học tập mà còn trong gia đình, cuộc sống, với những người xung quanh.

Câu tục ngữ trên là một lời dạy bảo thiết thực về những kinh nghiệm trong cuộc sống. Khi hiểu được ý nghĩa của câu tục ngữ rồi, ta có thể tự tin hơn trước những thất bại, khó khăn trong cuộc sống.

3. Hãy phân tích ý nghĩa câu Thất bại là mẹ thành công – Bài văn số 2

Trên bước đường đời, để có được những thành công trong sự nghiệp cũng như trong cuộc sống, mỗi người chúng ta đều phải trải qua một quá trình làm việc miệt mài. Trong quá trình ấy, có thể chúng ta sẽ gặp những thất bại hay sai lầm. Tuy nhiên, từ những thất bại ấy, ta sẽ gặt hái được nhiều thành công hơn. Vì thế, người ta thường nói: “Thất bại là mẹ thành công”. Nhưng muốn hiểu được điều mà ông bà ta gửi gắm, ta phải hiểu được ý nghĩa của câu tục ngữ này và đó cũng là vấn đề mà ta cần phải giải thích hôm nay.

Trước hết, ta phải hiểu “thất bại” là gì? Thất bại chính là những lần vấp ngã, là khi công việc của ta gặp khó khăn, không có kết quả tốt như chúng ta mong đợi. Còn thành công thì lại trái ngược lại. Thành công có nghĩa là đạt được những kết quả mà ta mong muốn và hoàn thành công việc ấy một cách thuận lợi và tốt đẹp. “Mẹ” là người phụ nữ sinh ra chúng ta, nuôi dưỡng và dạy dỗ chúng ta thành người. Từ những ý nghĩa trên, ông bà ta muốn nhắn nhủ với chúng ta rằng: Chính những thất bại trong cuộc sống sẽ giúp ta thành công trên đường đời.

Lời nhắn nhủ mới sâu sắc mà ý nghĩa làm sao. Dù là quá khứ, hiện tại, hay tương lai, nó vẫn luôn mang đậm tính đúng đắn. Tại sao lại vậy? Đầu tiên, phải hiểu rằng, cuộc đời mỗi người không bao giờ toàn màu hồng, chặng đường đi đến thành công cũng chẳng trải đầy hoa hồng, bên cạnh những niềm vui, niềm hạnh phúc, đôi khi ta cũng sẽ gặp phải những khó khăn, thử thách, hơn hết là thất bại khiến ta nản lòng hay tuyệt vọng. Thất bại là những gì mà chỉ ít mỗi người sẽ phải đối mặt ít nhất một đến vài lần trong cuộc đời. Không đạt được điểm cao trong kì thi, nấu một món ăn không thành công, không hoàn thành đúng mục tiêu mà công việc đề ra... đó là những điều dù lớn hay nhỏ, nhưng với từng người, sự thất bại sẽ đều khác nhau. Vậy, trước những sự thất bại ấy, chúng ta sẽ chấp nhận hay đối đầu?

Có một vài người tự hỏi tại sao cha ông ta lại nói thất bại là mẹ thành công. Vì đây là hai khái niệm trái ngược nhau, đối lập nhau nhưng câu nói thì lại chứng tỏ đây là hai khái niệm bổ trợ nhau và không hề vô lý chút nào. Bởi trong thực tế không mấy ai gặt hái được những thành công mà không từng trải qua những thất bại. Thất bại không phải là kết cục hay kẻ thù mà nó như một thử thách con người trước khi dẫn lối đến thành công, đó là cơ hội để ta rèn luyện, rút ra kinh nghiệm, những bài học sau mỗi lần vấp ngã để bản thân ngày càng trưởng thành hơn, vững vàng hơn trong những bước chân tiếp theo. Quan trọng là thái độ của bạn trước những khó khăn, thất bại và thành công sẽ đến khi bạn biết trân trọng và vượt lên được thất bại để cố gắng bước tiếp.

Trong thực tế có rất nhiều nhà khoa học, nhiều phát minh, nhà nghiên cứu để đưa ra nhân loại những sáng chế vĩ đại đều trải qua một quãng thời gian dài nghiên cứu và gần như ai cũng đều thất bại từ những ngày chập chững nhưng quan trọng hơn cả là ý thức tìm tòi, học hỏi không ngừng. Chúng ta có thể kể đến Thomas Edison - một nhà vật lý nổi tiếng, người từng thất bại 10000 lần trước khi làm ra dây tóc bóng đèn. Nhưng ông từng nói “Tôi không thất bại. Tôi chỉ là đã tìm ra 10.000 cách không hoạt động”, đó là cách mà nhà sáng chế vĩ đại Thomas Edison nói về hàng ngàn lần thử nghiệm thất bại để tìm ra đúng vật liệu làm sợi dây tóc trong bóng đèn. Đó là thất bại làm thay đổi cả thế giới, bởi vậy điều đó chứng tỏ rằng thất bại chỉ là bước đệm, đặt hòn gạch nền móng cho thành công sau này cho những ai biết cố gắng và vươn lên.

Nhìn vào cuộc sống ở quanh ta, có thể thấy hiện nay vẫn tồn tại không ít những người tự ti, thiếu lạc quan, dễ chán nản trong cuộc sống. Một nữ sinh lớp 12 tự tử vì thi trượt đại học, một người vợ tự tử vì chồng ngoại tình, một cô gái chết đi vì một lần làm lỡ... đó là những con người không dám sống, không can đảm đối mặt với những thất bại của mình. Cái chết của họ thật vô nghĩa và chỉ để lại nỗi đau cho gia đình và người thân.

Vậy nên, yếu tố quan trọng để con người có thể gạt hái được thành công sau thất bại, đó là sự tự nhận thức và ý thức cao của con người; là ý chí, nghị lực vươn lên trong cuộc sống; là lòng kiên trì, can đảm đối mặt với thử thách và chiến thắng nỗi sợ hãi của chính mình để tiếp tục tiến lên. Đúng như Lênin đã nói: “Người thông minh không phải là người không mắc sai lầm mà là người phạm sai lầm không trầm trọng và biết mau chóng sửa chữa nó”. Ta cũng hiểu rằng: “Lòng can đảm của một người không phải là dám chết mà là dám sống”.

Thực tế cuộc sống đã thể hiện điều đó. Vậy xin chớ lo thất bại. Điều đáng sợ hơn là chúng ta bỏ qua nhiều cơ hội chỉ vì không cố gắng hết mình. Lời khuyên đó giúp ta vững vàng trong cuộc sống. Chúng ta cần phải rèn luyện ý chí, sự kiên trì ngay từ khi còn nhỏ, cả những việc bình thường trong cuộc sống.